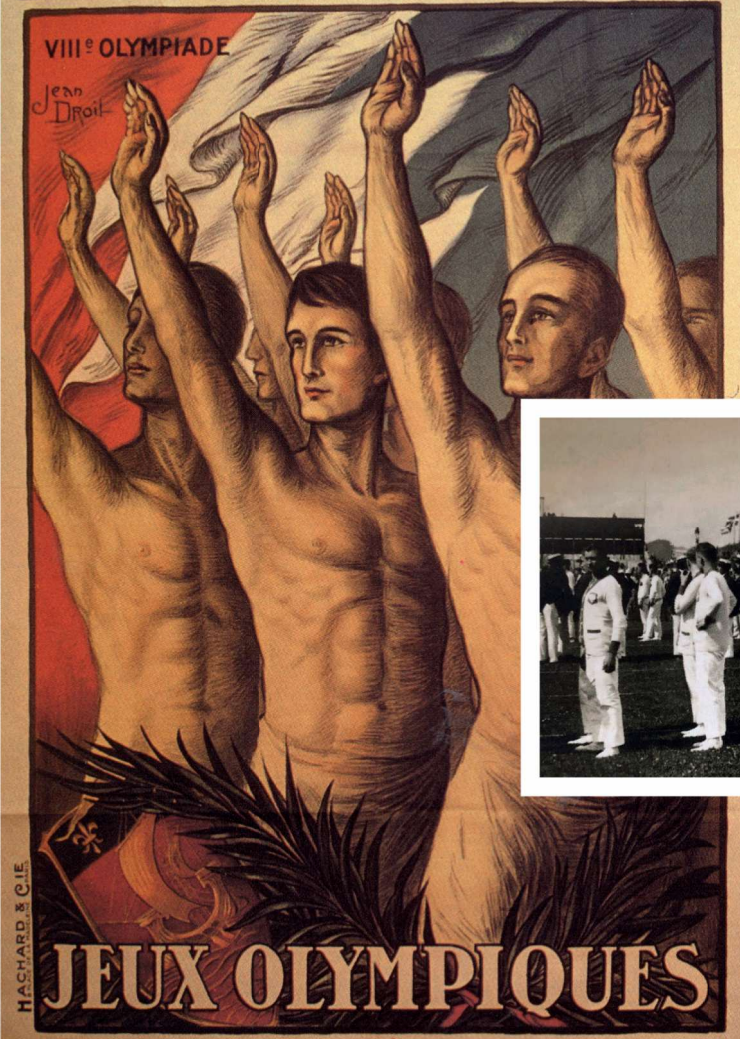

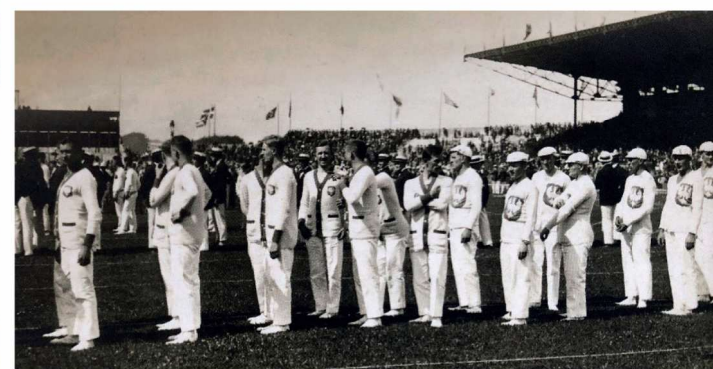

PARIS 1924

PARYŻ 1924

W 1918 roku Polska odzyskała niepodległość po 123 latach zaborów i już 6 lat później weszła do rodziny olimpijskiej, debiutując na Igrzyskach VIII Olimpiady w Paryżu 1924. Tam właśnie pierwsi Polacy stanęli na olimpijskim podium. W niedzielę 27 lipca 1924, ostatniego dnia igrzysk, polska flaga znalazła się na olimpijskim maszcie zwycięzców. Drużyna kolarzy torowych w składzie: Józef Lange, Jan Łazarski, Tomasz Stankiewicz i Franciszek Szymczyk wywalczyła pierwszy polski srebrny medal w wyścigu na dystansie 4.000 m na dochodzenie w czasie 5 min. 23 sek., co na tamtejsze czasy było znakomitym wynikiem. Polacy przegrali tylko z Włochami.

Reprezentacja Polski na inauguracji igrzysk w Paryżu.
Fot. Muzeum Sportu i Turystyki
(kopia z Kroniki Sejmowej, wrzesień 2024)

JÓZEF LANGE

(ur. 1897 w Warszawie i tam zm. 1872), zawodnik Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów (WTC), olimpijczyk z Paryża 1924 i Amsterdamu 1928, jeden z najwszechstronniejszych polskich kolarzy, żołnierz Legionów, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej 1920, człowiek wielu talentów, prowadził garbarnię, hodował gołębie pocztowe, szkolił psy myśliwskie.

JAN ŁAZARSKI

(ur. 1892 w Krakowie i tam zm. 1968), zawodnik Krakowskiego Klubu Cyklistów i Motorzystów, olimpijczyk z Paryża 1924, ślusarz z zawodu, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej 1920, prowadził w Krakowie warsztat mechaniczny, żołnierz AK, więzień gestapo, po wojnie działacz Cracovii.

TOMASZ STANKIEWICZ

(ur. 1902 w Warszawie, zginął rozstrzelany przez gestapo w Palmirach w 1940 m.in. razem z Januszem Kusocińskim), zawodnik WTC, olimpijczyk z Paryża 1924, handlowiec, w okresie międzywojennym pracownik amerykańskiego koncernu Chrysler w Warszawie, działał w konspiracji, w Związku Walki Zbrojnej.

FRANCISZEK SZYM CZYK

(ur. 1892 we Lwowie, zm. 1976 w Warszawie), kolarz WTC, olimpijczyk z Paryża 1924, inżynier chemik, absolwent Politechniki Kijowskiej, sędzia (m.in. główny w Wyścigu Pokoju), autor pierwszego regulaminu kolarskiego Polskiego Związku Towarzystw Kolarskich, kilku podręczników kolarstwa, redaktor naczelny dwutygodnika „Kolarz Polski”.

PORUCZNIK NA DZIELNYM PICADORZE

Kilkadziesiąt minut później ówczesny porucznik Wojska Polskiego **ADAM KRÓLIKIEWICZ** na koniu Picador zdobył medal brązowy w jeździeckim konkursie skoków przez przeszkody. Był pierwszym Polakiem, który zdobył medal indywidualnie. Picador był legendarnym koniem, weteranem wojennym, który podczas I wojny światowej walczył w armii amerykańskiej we Francji, a potem w polskim wojsku. Jego talent do skoków wypatrzył Adam

Królikiewicz. Wręczenie medali nastąpiło w odwrotnej kolejności: Adam Królikiewicz otrzymał go wcześniej, bowiem organizatorzy zapomnieli udekorować polskich kolarzy, naprawiając to niedopatrzenie później.

Królikiewicz urodził się w 1894 we Lwowie, zmarł w 1966 w Konstancinie, podczas igrzysk Paryż 1924 rotmistrz, później major 1. Pułku Szwoleżerów Warszawa, jeden z najwybitniejszych polskich jeźdźców, twórca polskiego systemu szkolenia jeździeckiego i polskiej odmiany naturalnej szkoły jazdy Federico Caprillego. W 1939 walczył w kampanii wrześniowej. Po wojnie pracował jako trener i instruktor jeździecki. Opublikował m.in. wspomnienia „Jasiek, Picador i ja” (Kraków 1958). Brał udział w produkcjach filmowych. Był konsultantem ds. jeździectwa w filmie „Podhale w ogniu” z 1955, a jako aktor wystąpił w filmie „Rancho Texas” z 1958. Zmarł wskutek obrażeń odniesionych po upadku z konia na planie filmu „Popioły” Andrzeja Wajdy.

Srebrni medaliści w kolarstwie torowym.
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Puchar zdobyty przez medalistę olimpijskiego Franciszka Szymczyka w I Mistrzostwach Polski w kolarstwie torowym w konkurencji sprintu indywidualnego po odzyskaniu Niepodległości w 1921 roku, który przechowuje Paweł Kaczorowski (kolarz, olimpijczyk z 1972 roku)

Adam Królikiewicz na koniu Picador.
Fot. Cezary Harasimowicz. Rekonstrukcja PAI

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALISKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

AMSTERDAM 1928

Pierwszy złoty medal olimpijski dla Polski zdobyła Halina Konopacka (ur. 1900 w Rawie Mazowieckiej, zm. 1989 w Daytona Beach na Florydzie) w rzucie dyskiem 31 lipca 1928 r. na Igrzyskach IX Olimpiady w Amsterdamie. Wygrała konkurs olimpijski dyskobolek wynikiem 39,62 m. ustanawiając jednocześnie rekord świata.

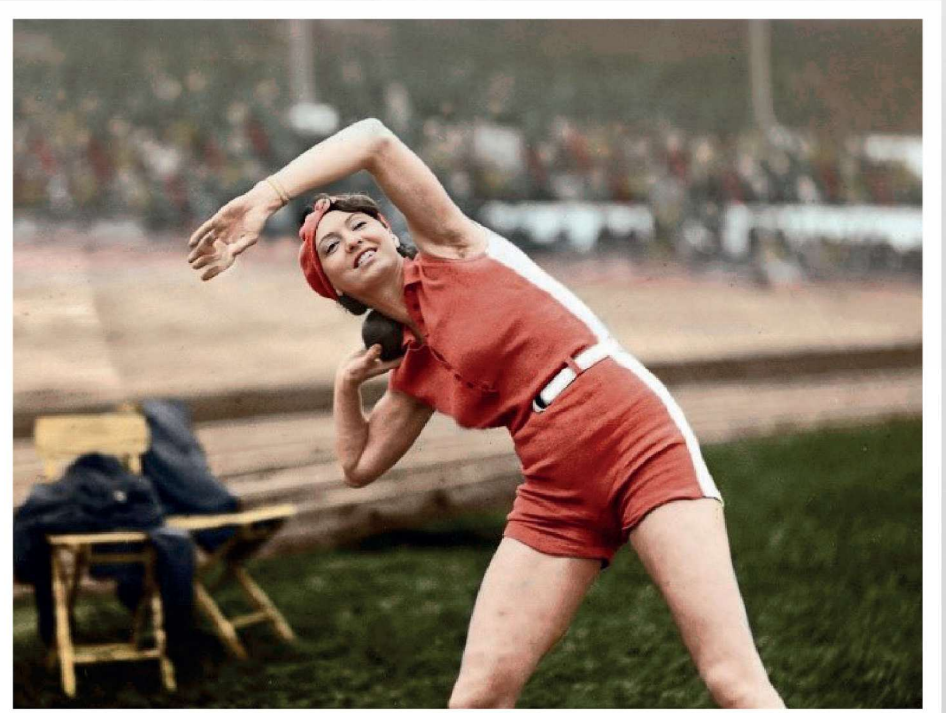
HALINA KONOPACKA

„Czerbieta”, jej przydomek, był skrótem od czerwonej kobiety, tj. od koloru swetra i beretu, które zwykle miała na sobie podczas zjazdów narciarskich w Zakopanem. Od tej dyscypliny bowiem rozpoczęła uprawianie sportu. Była wszechstronnym sportowcem odnoszącym sukcesy m.in. w rzucie oszczepem, pchnięciu kulą, skoku wzwyż i skoku w dal. Grała także świetnie w piłkę ręczną i była automobilistką, jak wówczas mówiono. Do końca kariery nie przegrała w zawodach rzutu dyskiem ani jednego konkursu, była niepokonana!

We wrześniu 1939 roku Halina Konopacka (później Matuszewska, Szczerbińska) towarzyszyła mężowi Ignacemu Matuszewskiemu przy ewakuacji złota Banku Polskiego (38 ton), którą ten organizował i nadzorował. Była kierownicą jednej z ciężarówek na trasie przez Rumunię do Francji. Złoto ocalało, ale medal olimpijski zaginął wraz z jej plecakiem.

W 1941 roku dotarła do Stanów Zjednoczonych. Udzielała się w nowojorskiej Polonii społecznie i kulturalnie, m.in. pracowała w Instytucie Józefa Piłsudskiego.

Zmarła w USA, a jej prochy spoczęły na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie w 1990 roku. W listopadzie 2018 została pośmiertnie odznaczona Orderem Orła Białego.

Halina Konopacka. Fot. Archiwum NAC. Rekonstrukcja PAI

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

PIERWSZE IGRZYSKA NA ANTYPODACH MELBOURNE 1956

Australia była dwukrotnie gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich. Były to XVI Igrzyska w Melbourne w roku 1956 i XXVII Igrzyska w Sydney w roku 2000.

Pierwsze igrzyska olimpijskie na Antypodach odbyły się w dniach 22 listopada - 8 grudnia. Z uwagi na skomplikowane procedury dotyczące kwarantanny koni przy wjeździe do Australii – zawody jeździeckie odbyły się wcześniej, w Sztokholmie, w dniach 10-17 czerwca. Pomimo wysokich kosztów związanych z podróżą do Australii olimpijska reprezentacja Polski przyleciała w 64-osobowym składzie (15 kobiet i 49 mężczyzn) startując w 9 dyscyplinach.

Złoty medal zdobyła lekkoatletka **Elżbieta Duńska-Krzesińska** (skok w dal).

Srebrne medale wywalczyli: lekkoatleta **Janusz Sidło** (rzut oszczepem), strzelec **Adam Smelczyński** (konkurencja rzutków), szermierz **Jerzy Pawłowski** (szabla), drużyna szermierzy **Marian Kuszewski, Zygmunt Pawlas, Jerzy Pawłowski, Andrzej Piątkowski, Wojciech Zabłocki i Ryszard Zub** (szabla).

Trzecie miejsca na podium zajęli: drużyna gimnastyczek **Dorota Horzonek, Natalia Kot, Helena Rakoczy, Danuta Stachow, Lidia Szczerbińska** oraz **Barbara Ślizowska** (ćwiczenia z przyborem), bokserzy **Zbigniew Pietrzykowski i Henryk Niedźwiedzki** oraz ciężarowiec **Marian Zieliński**.

Polska zdobyła łącznie 9 medali: 1 złoty, 4 srebrne i 4 brązowe, najwięcej ze wszystkich dotychczasowych startów dzięki czemu znalazła się w klasyfikacji medalowej na wysokim 17. miejscu.

WARKOCZ „ZŁOTEJ” ELI, MISTRZYNI OLIMPIJSKIEJ (1956) I WICEMISTRZYNI (1960)

Złota medalistka **Elżbieta Duńska-Krzesińska**, jedna z najwybitniejszych polskich lekkoatletek, specjalistka skoku w dal, była o włos od zdobycia srebra na Igrzyskach w Helsinkach (1952).

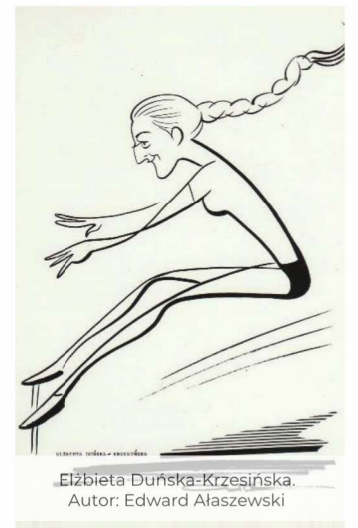
Długi, złocisty warkocz, który odcisnął ślad na piasku uznano za część ciała, a tym samym za punkt pomiaru długości skoku od belki, zmniejszając tym wynik o 60 cm. Ostatecznie Polka wylądowała na 12. miejscu zamiast na drugim.

Elżbieta Duńska-Krzesińska.
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Duńska-Krzesińska z mężem, Andrzejem Krzesińskim,
trenerem, tyczkarzem, olimpijczykiem z Rzymu 1960.
Fot. Eugeniusz Warmiński

Elżbieta Duńska-Krzesińska.
Autor: Edward Alaszewski

Janusz Sidło.
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Janusz Sidło.
Fot. Archiwum Przeglądu Sportowego

Sidło gratuluje Danielsenowi złota
Fot. Własność Romy Pieńkowskiej

Do igrzysk w Melbourne przystąpiła już z odpowiednio skróconą fryzurą, była w świetnej formie i w imponującym stylu wywalczyła złoty medal, który wręczał jej sam przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, Avery Brundage.

PRZYKŁAD FAIR-PLAY JANUSZA SIDŁY

Medale w Melbourne zdobyło też kilka innych legend polskiego sportu. Fenomenalny oszczepnik **Janusz Sidło** w niesamowitych okolicznościach wywalczył srebro.

Do Australii leciał jako faworyt do złota, kilka miesięcy wcześniej wynikiem 83,66 m. pobił rekord świata. W finałowym konkursie Sidło, prowadzący do ostatniej kolejki (79,98 metrów), pożyczył swój oszczep największemu rywalowi – Egilowi Danielsenowi. Norweg radził sobie słabo, ale oszczep pożyczony od Sidły posłał na rekordową odległość 85,71 m. Tym samym odebrał Polakowi złoto, ale ten swoim gestem już na zawsze przeszedł do historii igrzysk.

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

MELBOURNE 1956

Australia była dwukrotnie gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich. Były to XVI Igrzyska w Melbourne w roku 1956 i XXVII Igrzyska w Sydney w roku 2000.

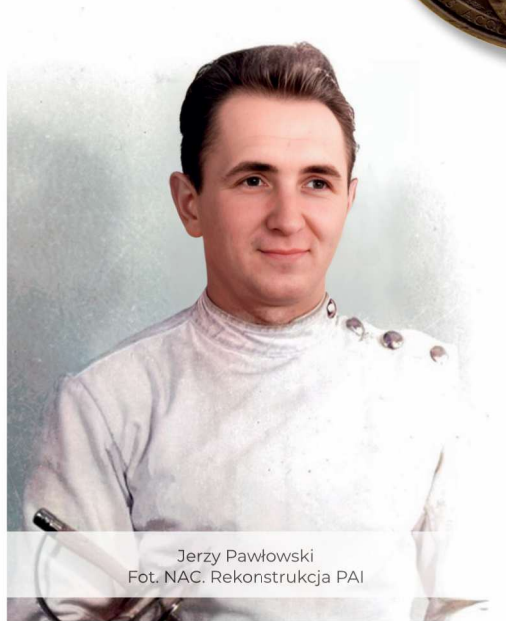
WIELKIE GWIAZDY PIERWSZY RAZ NA PODIUM

W Melbourne swoje pierwsze dwa srebrne medale olimpijskie zdobył pięciokrotny medalista olimpijski w historii, szablista wszech czasów **Jerzy Pawłowski**. Startował on później na igrzyskach w Rzymie 1960, Tokio 1964 i Meksyku 1968, skąd na zakończenie kariery olimpijskiej wrócił ze złotym medalem.

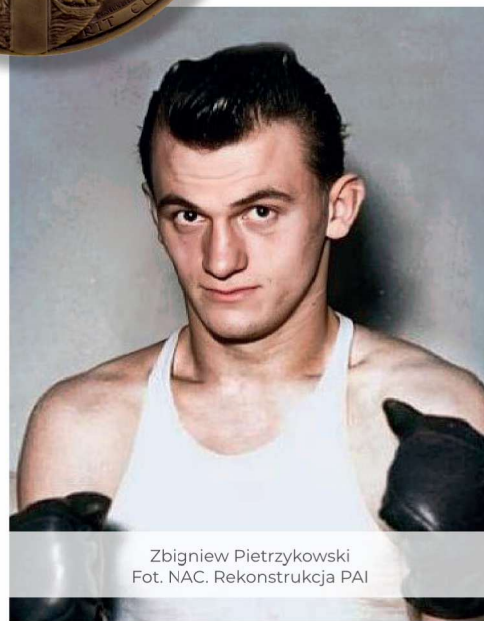
Brąz wywalczył pięściarz **Zbigniew Pietrzykowski** – jeden z najwybitniejszych członków słynnej drużyny Feliksa Stamma. Startował później na igrzyskach w Rzymie i Tokio i z każdego igrzysk przywiózł medal: srebrny w 1960, po porażce w finale z Cassiusem Clayem, który przeszedł później do legendy światowego boksu jako Muhammad Ali oraz brąz w 1964.

Na podium po raz pierwszy stanął również przedstawiciel podnoszenia ciężarów zdobywając brązowy medal. Był nim **Marian Zieliński**, który potem dokonał tej sztuki jeszcze dwukrotnie – w Tokio i Meksyku.

Adam Smelczyński, który wywalczył srebro w konkurencji strzelania do rzutków „trap”, startował łącznie na sześciu igrzyskach olimpijskich (od Melbourne 1956 do Montrealu 1976 – polski rekordzista), ale nie udało mu się powtórzyć sukcesu medalowego z Melbourne.

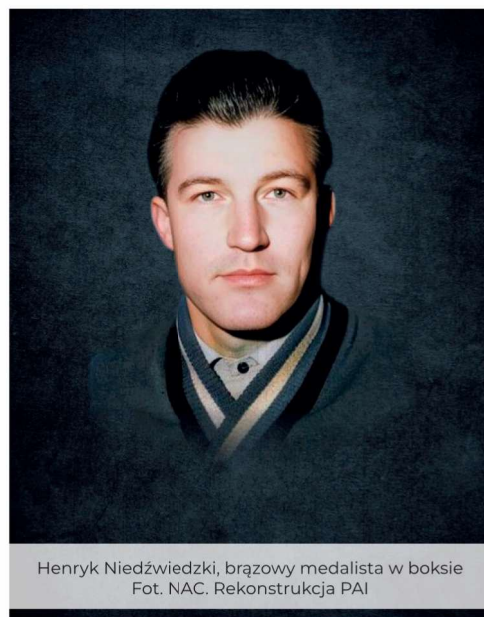
Jerzy Pawłowski
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Zbigniew Pietrzykowski
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

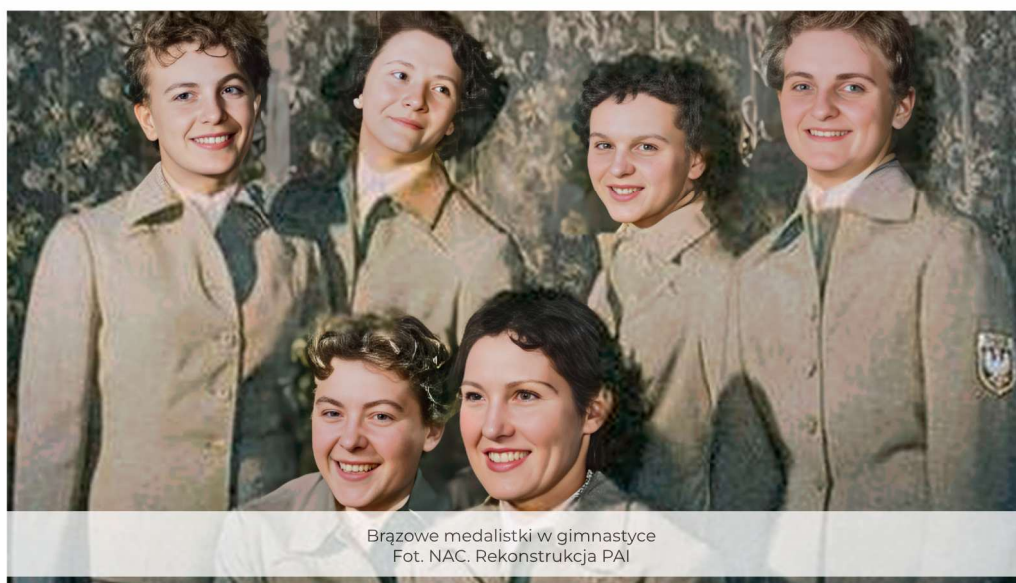
Adam Smelczyński
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

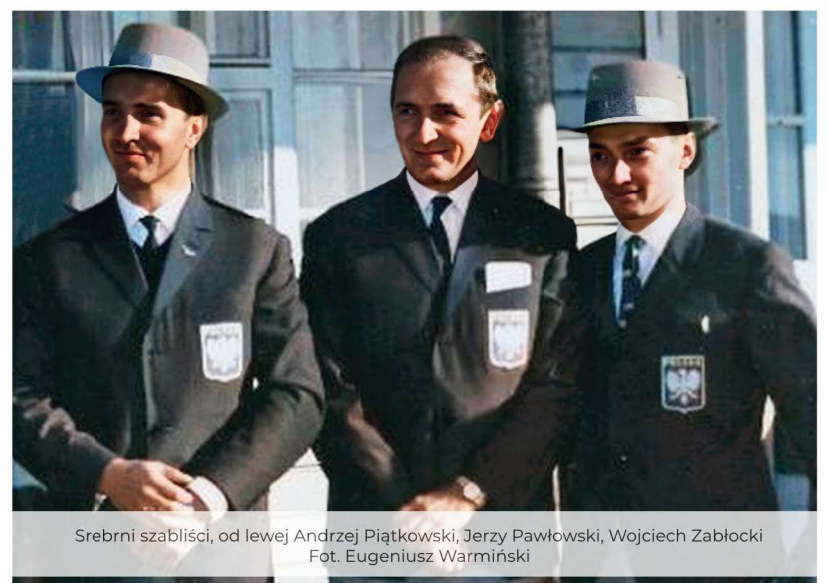
Henryk Niedźwiedzki, brązowy medalista w boksie
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Marian Zieliński
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Brązowe medalistki w gimnastyce
Fot. NAC. Rekonstrukcja PAI

Srebrni szablści, od lewej Andrzej Piątkowski, Jerzy Pawłowski, Wojciech Zabłocki
Fot. Eugeniusz Warmiński

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALISKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

DRUGIE IGRZYSKA NA ANTYPODACH SYDNEY 2000

Australia była dwukrotnie gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich. Były to XVI Igrzyska w Melbourne w roku 1956 i XXVII Igrzyska w Sydney w roku 2000. Czterdzieści cztery lata po Igrzyskach w Melbourne, Australia była ponownie gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich, już XXVII, które odbyły się w dniach 15 września - 1 października w Sydney. Reprezentacja Polski liczyła 187 zawodników (58 kobiet i 129 mężczyzn), którzy spisali się znakomicie, startując w 19 dyscyplinach.

Złote medale zdobyli: lekkoatleci **Robert Korzeniowski** (chód na 20 i 50 kilometrów), **Szymon Ziółkowski** i **Kamila Skolimowska** (oboje rzut młotem), wioślarze **Tomasz Kucharski** i **Robert Sycz** (dwójka wagi lekkiej) oraz strzelec **Renata Mauer-Różańska** (karabin standard - 3 pozycje).

Srebrne medale wywalczyli: ciężarowcy **Agata Wróbel** i **Szymon Kołecki**, kajakarze górscy **Krzysztof Kołomański** i **Michał Staniszewski** (C2 slalom), drużyna florecistek **Sylvia Gruchała**, **Magdalena Mroczkiewicz**, **Anna Rybicka**, **Barbara Wolnicka** oraz kajakarze **Paweł Baraszkiewicz** i **Daniel Jędraszko** (C2 500 m).

Brąz zdobyli: gimnastyk **Leszek Blanik** (skok przez konia), kajakarki **Aneta Pastuszka** i **Beata Sokołowska** (K2 500 m), kajakarze **Dariusz Białkowski**, **Grzegorz Kotowicz**, **Adam Seroczyński** i **Marek Witkowski** (K4 na 1000 m).

Polska zdobyła łącznie 14 medali: 6 złotych, 5 srebrnych i 3 brązowe. Ten wynik uplasował nasz kraj w klasyfikacji medalowej na znaczącym 14. miejscu.

DWA ZŁOTE MEDALE KORZENIOWSKIEGO

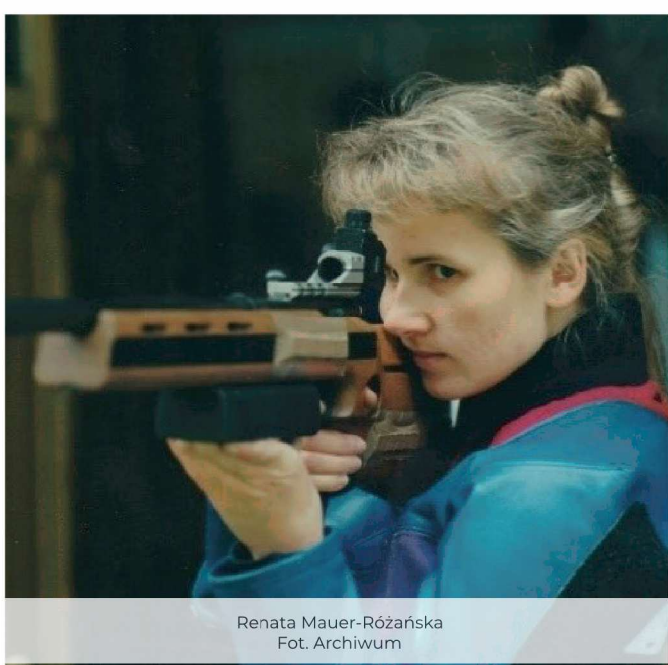
Robert Korzeniowski jest najbardziej utytułowanym polskim sportowcem z uwagi na liczbę zdobytych tytułów mistrza olimpijskiego - czterokrotny złoty medalista olimpijski (1996, 2000 x2, 2004), trzykrotny mistrz świata (1997, 2001 i 2003), rekordzista świata, dwukrotny mistrz Europy (1998, 2002) oraz wielokrotny mistrz i rekordzista Polski w chodzie sportowym. Jednocześnie jest jedynym mistrzem olimpijskim w chodzie na 20 km i 50 km na tych samych igrzyskach.

W historii igrzysk w Sydney zapisały się okoliczności wywalczenia złota w konkurencji chodu na 20 kilometrów przez Roberta Korzeniowskiego. Korzeniowski przekroczył linię mety na drugiej pozycji. Podczas gdy udzielał wywiadu na żywo, ogłoszono, że jego rywal, Meksykanin Bernardo Segura, został zdyskwalifikowany.

RENATA MAUER-RÓŻAŃSKA - DWUKROTNA MISTRZYNI OLIMPIJSKA

Renata Mauer przyjechała do Sydney jako faworytka, podwójna medalistka olimpijska z Atlanty, gdzie zdobyła złoto w konkurencji karabinu pneumatycznego 10 m i brąz w strzelaniu z karabinu sportowego w trzech postawach.

Renata Mauer-Różańska
Fot. Archiwum

W Sydney wywalczyła kolejny złoty medal dla Polski, tym razem w strzelaniu z karabinu sportowego w trzech postawach. W swojej bogatej karierze sportowej była m.in. trzykrotną medalistką mistrzostw świata i sześciokrotną medalistką mistrzostw Europy. Wywalczyła 65 medali mistrzostw Polski (43 złote, 12 srebrnych i 10 brązowych).

Odniosła także zwycięstwo w Pucharze Świata. Karierę zakończyła w 2014, ale wcześniej (2010) rozpoczęła z sukcesem działalność samorządową we Wrocławiu, która trwała do roku 2018.

Robert Korzeniowski
Fot. Archiwum

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

DRUGIE IGRZYSKA NA ANTYPODACH SYDNEY 2000

Australia była dwukrotnie gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich. Były to XVI Igrzyska w Melbourne w roku 1956 i XXVII Igrzyska w Sydney w roku 2000. Czterdzieści cztery lata po Igrzyskach w Melbourne, Australia była ponownie gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich, już XXVII, które odbyły się w dniach 15 września - 1 października w Sydney. Reprezentacja Polski liczyła 187 zawodników (58 kobiet i 129 mężczyzn), którzy spisali się znakomicie, startując w 19 dyscyplinach.

ZŁOCI MŁOCIARZE SZYMON I KAMILA

Po raz pierwszy Polska zdobyła dwa złote medale w rzucie motem podczas jednych igrzysk olimpijskich.

SZYMON ZIÓLKOWSKI

Pięciokrotny olimpijczyk, który wygrał rzutem na odległość 80,02 m. Na Mistrzostwach Świata w Edmonton (2001) również zdobył złoty medal, ustanawiając rekord świata wynikiem 83,38 m. Z kolejnych MŚ (2005, 2009, 2012) wracał dwa razy ze srebrem i raz z brązem. Został uznany przez Polski Związek Lekkiej Atletyki za najlepszego polskiego młociarza stulecia 1919-2019. Poseł VIII kadencji Sejmu w latach 2015-19.

KAMILA SKOLIMOWSKA

Niespełna 18-letnia Kamila Skolimowska została najmłodszą mistrzynią olimpijską w rzucie młotem. To był pierwszy rok, kiedy kobiety mogły startować w tej konkurencji i tym samym Kamila ustanowiła rzutem na odległość 71,16 pierwszy rekord olimpijski. W latach 2002 i 2006 na mistrzostwach Europy zdobyła odpowiednio srebrny i brązowy medal. Najlepszy rezultat osiągnęła w 2004 roku wynikiem 72,57 m. Niestety jej kariera sportowa została przerwana w 2008 przez nagłą śmierć na zgrupowaniu w Portugalii, na skutek zatoru tętnicy płucnej.

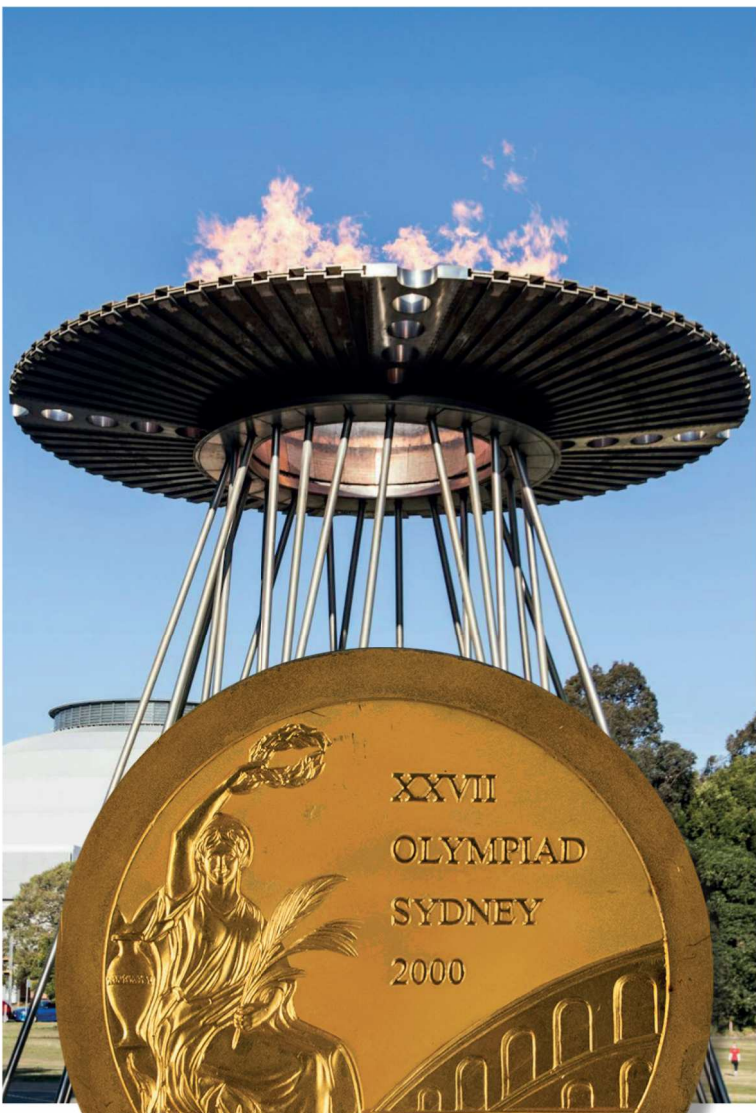
Kamila Skolimowska.
Fot. Stefan Grzegorzczak

ZŁOCI MEDALIŚCI W WIOŚLARSTWIE I SREBRNE MEDALISTKI WE FLORECIE

Tomasz Kucharski i Robert Sycz zadebiutowali w parze wioślarskiej na igrzyskach w 1996 w Atlancie, ale złoty medal w dwójce podwójnej wagi lekkiej zdobyli w Sydney. Powtórzyli ten sam sukces cztery lata później na igrzyskach w Atenach 2004. Razem zdobyli też dwukrotnie mistrzostwo świata (1997, 1998) i trzykrotnie wicemistrzostwo (2001, 2002, 2003). We florecie drużynowym wicemistrzyniami olimpijskimi zostały utalentowane florecistki – Sylwia Gruchała (powszechnie uznawana za Miss Świata szermierczej planszy), Magdalena Mroczkiewicz, Anna Rybicka i Barbara Wolnicka. Wszystkie zdobyły też w swojej karierze medale mistrzostw świata i Europy.

Srebrne medalistki we florecie, od lewej: Magdalena Mroczkiewicz, Anna Rybicka, Sylwia Gruchała i Beata Wolnicka, z trenerem Tadeuszem Pagińskim. Fot. Archiwum

Szymon Ziółkowski.
Fot. Maciej Swaczyński

Wioślarskie złoto

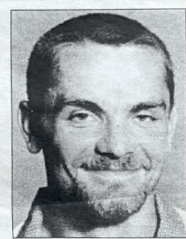

Robert Sycz

Gdy spadłem do przyciółki tuż przed 9 rano zobaczyłem wspaniały finał dwójki wioślarskiej wagi lekkiej Robert Sycz – Tomasz Kucharski na dystansie 2000 m. Przed wyścigiem wazyli razem 139,7 kg. Płynęli pod wiatr. Po 1350 m przyspieszyli. I tak, ciągnęli do końca. Na ostatnich kilkuset metrach prowadzili zdecydowanie, pozostawiając w tyle m.in. osady głównych rywali Włoch i Francji. Miałem uderzać wiosłami w taflę wody. Synchronizacja ich ruchów była niemalże perfekcyjna. Gdy osiągnęli mecie było widać radość na ich twarzach. Spokojnie pogratulowali sobie wzajemnie. Radości polskich kibiców na trybnie nie było końca. Podawali się do dopingu nawet Australijczyków. Później powieździeli dziennikarzem: że dopiero na 50 m przed mecie byli pewni, że mają złoto.

Od trzech lat należy do nich nieoficjalny rekord świata (6.14.57). Trenerem reprezentacji polskiej w wioślarstwie jest Jerzy Bronec.

Robert Sycz urodził się 15 listopada 1953 r. Ma 183 cm wzrostu i 70 kg wagi. Trenuje w klubie RTW Bydgosia-Kabiel pod kierunkiem Jerzego Broneca i Mariana Drodziewskiego. Interesuje się samochodami. Mistrz świata 1997, 1998.

Tomasz Kucharski

Tomasz Kucharski urodził się 16 lutego 1974 r. w Gorzowie Wielkopolskim. Ma 180 cm wzrostu, 70 kg wagi. Trenuje w klubie AZS AWF Gorzów pod kierunkiem Jerzego Broneca i Mariana Henninga. Lubi podróżować. Mistrz świata 1997, 1998.

Srebrne dziewczyny

Po niepowodzeniach szermierzy gdańskie florecistki Sylwia Gruchała, Magdalena Mroczkiewicz, Anna Rybicka i Barbara Wolnicka wywalczyły srebrny medal w turnieju drużynowym, okazując jedynie najbardziej wybitnym zawodniczkom indywidualnie – Włoszkom Polli zwyciężyły od wygranej; Magdaleny Mroczkiewicz z Sabine Bana (Niemcy) 5:2. W następnym walce Gruchała pokonała Rita Koenig (Szwajcaria) 5:2. Rybicka pokonała wynikiem 15:5. Potem do 21:5. Na 32 punktach Rybicka zatrzymała się. Koenig powoli zaczęła odzyskiwać straż. Odrzuciła 17 punktów. Na szczęście na planie wyszła 21-letnia Mroczkiewicz, która wygrała z Koenig 5:0. W kolejnej walce rozstrzygnęła wynik Gruchała. Młody weteran. W finale trener Tomasz Pagiński

postanowił w miejsce Rybickiej wystawić Barbarę Wolnicką, która walczyła w Seulu. Dzięki tej zmianie i ona mogła dostać medal, który należy się przetrzeźwiej tylko jej w walce do walki. Zaczęła się doskonale, od wygranej Gruchała z Trillian 5:2 i Mroczkiewicz z Dany Buzubek aż 8:3! Jednakże Wolnicka uległa 2:5 najlepszej światowej Włoszce Valentinie Vozzani (mistrzyni olimpijskiej). Włoszka zaczęła wyszaleć na prowadzenie Gruchała w starciu z niemiecką Buzubek, doprowadzając do stanu 22:22. Był to ostatni remis. Do finałowego pojedyknika stanęła Gruchała z Vezrali ze stanu sześcioróżnic. Włoszka spokojnie czekała na ataki Polki i niestety skutecznie konterowała.

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALISKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

DRUGIE IGRZYSKA NA ANTYPODACH SYDNEY 2000

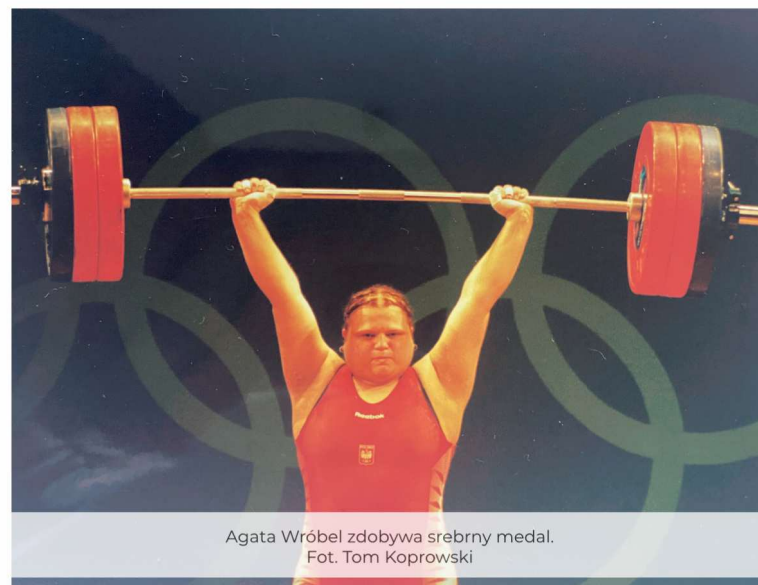
SREBRNI SZTANGIŚCI AGATA WRÓBEL I SZYMON KOŁECKI

AGATA WRÓBEL – dwukrotna medalistka olimpijska (srebro 2000, brąz 2004), trzykrotna medalistka mistrzostw świata i pięciokrotna medalistka mistrzostw Europy.

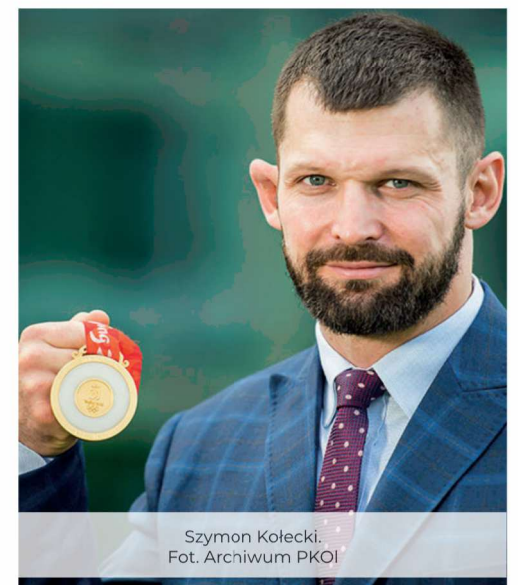
SZYMON KOŁECKI – dwukrotny medalista olimpijski (srebro 2000 i złoto 2008), czterokrotny medalista mistrzostw świata i sześciokrotny medalista mistrzostw Europy.

Cathy Freeman – zapala znicz olimpijski

Agata Wróbel zdobywa srebrny medal.
Fot. Tom Koprowski

Szymon KołECKI.
Fot. Archiwum PKOl

SUKCESY Z MARZEŃ

LESZEK BLANIK podczas Igrzysk Olimpijskich w Sydney 2000 wywalczył brązowy medal w konkurencji skoku przez konia, a w Pekinie 2008 zdobył złoto. Jest również pierwszym polskim sportowcem, którego nazwiskiem nazwano element gimnastyczny. Zapisany pod numerem 332 przez Międzynarodową Federację Gimnastyczną skok-przerzut (podwójne salto w przód w pozycji łamanej) otrzymał nazwę „blanik”. Leszek Blanik jako pierwszy na świecie poprawnie wykonał ten skok. Leszek Blanik: „*sukcesy biorą się z marzeń i porażek*”

Otylia Jędrzejczak w Sydney.
Fot. Tom Koprowski

POCZĄTKI WIELKIEJ KARIERY

OTYLIA JĘDRZEJCZAK

W Sydney wielką karierę, choć jeszcze bez medalu, zaczęła 17-letnia Otylia Jędrzejczak (pamiętny błąd techniczny przy nawrocie na 100 m motylkiem), późniejsza mistrzyni olimpijska i dwukrotna srebrna medalistka (Ateny 2004). Tak się składa, że na igrzyskach Sydney 2000 debiutował wówczas także 15-letni Amerykanin Michael Phelps, pływak wszech czasów, który w całej karierze zdobył 28 medali olimpijskich, w tym 23 złote.

JEDYNE IGRZYSKA POLSKICH KOSZYKAREK

To były jedyne, jak dotąd, igrzyska z udziałem polskich koszykarek, które do igrzysk przygotowywały się w USA w serii turniejów z udziałem Amerek, Australijek i Brazylijek.

Zespół, który miał w składzie znakomite zawodniczki, między innymi najwyższą koszykarkę świata, **Małgorzatę Dydek** (213 cm wzrostu) oraz inne indywidualności europejskiej miary (**Sylwia Wlazlak**, **Krystyna Lara**, **Elżbieta Nowak**), rok wcześniej (1999) zdobył pierwszy w historii polskich gier drużynowych złoty medal mistrzostw Europy w grach zespołowych i dzięki temu zakwalifikował się na igrzyska zajmując 8. miejsce.

Elżbieta Trzeźniewska z Małgorzatą i Bolesławem Kwiatkowskimi. Fot. Archiwum

Reprezentacja Polski w koszykówce.
Fot. Elżbieta Trzeźniewska

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

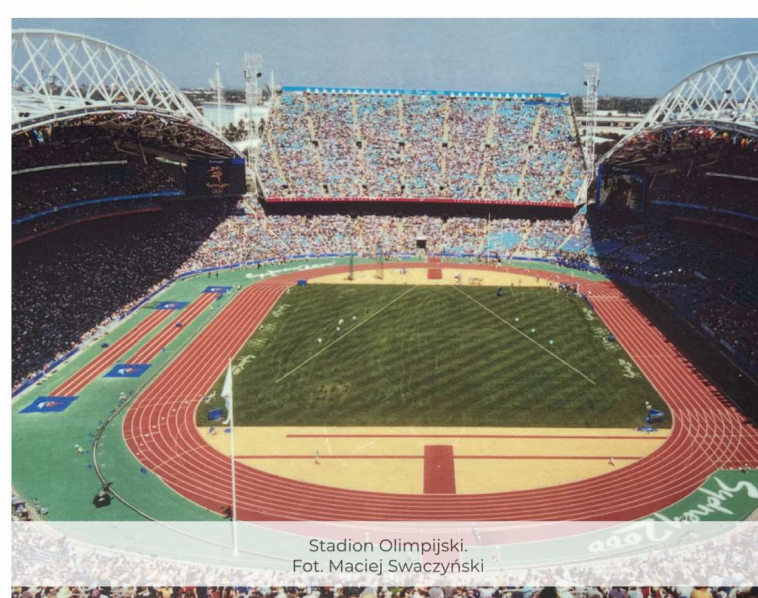
WKŁAD POLAKÓW Z AUSTRALII W IGRZYSKA SYDNEY 2000

PROJEKT MEDALI

Konkurs na projekt medali igrzysk olimpijskich w Sydney wygrał polski artysta, rzeźbiarz, medalier i projektant Królewskiej Mennicy Australijskiej, **Wojciech Pietranik**, zamieszkały w Canberze.

STADIUM AUSTRALIA

Najważniejszy obiekt igrzysk – Stadion Australia, mogący pomieścić aż 110 tys. widzów, został zbudowany pod kierownictwem polskiego inżyniera **Edmunda Obiały**, który pełnił też funkcję attaché olimpijskiego reprezentacji Polski podczas igrzysk.

Stadion Olimpijski.
Fot. Maciej Swaczyński

Wojciech Pietranik (projektant medali).
Fot. Archiwum

Stadium Australia
Fot: Archiwum

Edmund Obiały.
Fot: Archiwum Edmunda Obiały

Wręczenie nominacji attaché olimpijskiego Edmundowi Obiale przez prezesa PKOl Stanisława Stefana Paszczyka w siedzibie PKOl.
Fot. Archiwum

POLONIJNA RADA SPORTOWA „OLIMPOL”

W 1997 roku, z inicjatywy byłych sportowców zamieszkałych w Australii, powstała Polonijna Rada Sportowa „Olimpol”, organizacja partnerska Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl), Ministerstwa Sportu i Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego.

Olimpol, liczący ponad 150 aktywnych członków, służył pomocą logistyczną polskim olimpijczykom wszystkich dyscyplin, przyjeżdżającym na zawody rekonesansowe przed igrzyskami i na same igrzyska.

Zarząd Olimpolu w Klubie Polskim w Ashfield, L-p: Maciej Swaczyński, Edmund Obiały, Jerzy Gabara, Małgorzata i Bolesław Kwiatkowsky, Jerzy Maciejak, wiceprezes PKOl Aleksander Ronikier, Janusz Krzywicki, Paweł Otrębski. Fot. Archiwum

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

WKŁAD POLAKÓW Z AUSTRALII W IGRZYSKA SYDNEY 2000

CENTRUM KULTURY, INFORMACJI I PROMOCJI POLSKI NA TERENIE KLUBU POLSKIEGO W ASHFIELD

W czasie igrzysk Olimpól zorganizował Centrum Kultury, Informacji i Promocji Polski na terenie Klubu Polskiego w Ashfield. Odbywały się tam spotkania z polskimi medalistami, trenerami, gośćmi, a także wydawano Gazetę Olimpijską, wspólnymi siłami „Tygodnika Polskiego” i „Expressu Wieczornego”. Poniższe zdjęcia pochodzą ze spotkań w Centrum.

Srebro górali

Michał Staszewski i Krzysztof Kolomoński zostali wicemistrzami olimpijskimi w kajakarstwie górskim w slalomie C-2. Po pierwszym przejeździe zajmowali szóste miejsce, drugi przejazd mieli fantastyczny – nie popłynęli żadnego błędnie i zapanowali na drugą pozycję. Mistrzami olimpijskimi zostali Słowacy Peter i Pavol Hochstetnerowie. Druga polska para startująca w finale – Andrzej Wójcik i Sławomir Mordarski – zajmowała po pierwszym przejeździe trzecie miejsce. W drugim popłynęli trzy błędnie i ostatecznie uplasowali się na szóstym miejscu. Michał Staszewski urodził się 16 września 1973 r. w Opocznie. Ma 177 cm wzrostu i 78 kg wagi. Należy do klubu AZS AWF Kraków. Jego trenerem jest Robert Korzeniowski. Krzysztof Kolomoński urodził się 16 sierpnia 1973 r. w Opocznie. Ma 170 cm wzrostu i 70 kg wagi. Należy do klubu KS Gerlach Drzewica. Jego trenerem jest Robert Korzeniowski.

Złoto Renaty

Nareszcie mamy medal i to w dodatku złoty. Przez pięć dni czekaliśmy na tą chwilę. Podobnie jak w Ashfield pierwsze medale zdobyła Renata Mauer. Medal zdobyła dzięki Bogu, o ile zabieg go przepadł, bo odłam zgiętnym drutem pierwsze miejsce – powierzyła przed dekoracją pani Renacie. Naszemu kibiców natychmiast porwały się. Podczas finału strzelana z karabinu z 50 m w trzech porcjach liczył się każdy strzał. Najpierw Niemka trafiła 7, potem Rosjanka kilka razy w 8. Konkurencja zaczęła się od strzelania w porządku leżąc – nastąpiła kolejność strzelania w pozycji stojąc.

decydujące i najtrudniejsze, gdyż zawodnicy mają tylko jeden punkt podjęcia. Tym razem Mauer, która w sobotę na stojąco strzelała bardzo źle – trafiła przeważnie dziesięć strzałów w siam „10”. W tym momencie w torcie japońskiego fotografa tuż za stanożkiem naszym mistrzyni zadzwonił telefon komórkowy i widać Mauer trafiła w 8. Należy tu wyjaśnić, że dźwięk dzwoniących telefonów komórkowych bardzo dekoncentruje zawodników. W mojej opinii powinno być zabronione ich używanie podczas tego typu zawodów. Drugą serię strzelania na stojąco Mauer zaliczyła od „8”, dwóch „10” i pozostawiała strzelanie na prowadzenie. Nastąpiła dwójka z przodu, która zaliczyła „10” i „10”.

Mecz Piłkarski

między byłymi zawodnikami Klubu Sportowego Polonia w Plumpton a byłymi Olimpijczykami 24 września godz. 14 Klub Polonia Plumpton Bunglow Road Mecz sponzoruje AlphaCall Telecommunications

Podczas uroczystego otwarcia Centrum Kultury, Informacji i Promocji Polski. Fot. Archiwum

Redaktorzy Gazety Olimpijskiej Zdzisław Derwiński i Grzegorz Turski z Wojciechem Zablockim. Red. Marek Weiss nieobecny. Fot. Archiwum

Na spotkaniu w Klubie Polskim w Ashfield. L-p: Szymon Ziółkowski, trener Cybulski i rzecznik PKOl Andrzej Person. Fot. Archiwum

Powitanie złotej medalistki Renaty Mauer-Różańskiej w Klubie Polskim w Ashfield. Fot. Wojciech Ziemiński

Złoci wioślarze i dwie srebrne medalistki we florecie na spotkaniu z Polonią. L-p: Tomasz Kucharski, Beata Wolnicka, Wojciech Ziemiński (nauczyciel grupy z Racotu), Magdalena Mroczkiewicz, Robert Sycz. Fot. Archiwum

Spotkanie z Markiem Łbikiem i Władysławem Zielińskim (legendami olimpijskim), prowadzi red. Krzysztof Miklas. Fot. Archiwum

POLONIA, OLIMPIJCZYCY, GOŚCIE, KIBICE SYDNEY 2000

POLONIA OLIMPIJCZYKOM

W okresie 1997-2001 w Sydney działała Polonijna Rada Sportowa Olimpól. 150-osobowa grupa Polonii wspierała reprezentację Polski podczas rekonesansów przedolimpijskich, zapewniała logistykę, pomoc, doping na zawodach ponad 300 polskim sportowcom, którzy odwiedzili w tym czasie Australię. Bardzo dobrze układała się współpraca z Polskim Komitetem Olimpijskim, Ministerstwem Sportu w Polsce oraz ze związkami sportowymi.

W czasie igrzysk Polacy byli również wolontariuszami w Sydnejskim Komitecie Organizacyjnym Igrzysk (SOCOG), uczestniczyli w spotkaniach z zawodnikami, kibicowali, gościli Polaków spoza Australii, organizowali wycieczki i brali czynny udział w programie kulturalnym na terenie Centrum Kultury i Promocji Polski w Klubie Polskim w Ashfield. Centrum zostało uroczystie otwarte 14 września z udziałem ambasadora RP w Australii dr. Tadeusza Szumowskiego, ministra sportu i turystyki Mieczysława Nowickiego, prezesa PKOl dr Stanisława Stefana Paszczyka, przedstawicielki MKOl Ireny Szewińskiej, legendarnych polskich olimpijczyków oraz wszystkich przybyłych. Najstarsza polska olimpijka Maria Kwaśniewska-Maleszewska (Berlin 1936) dokonała uroczystego otwarcia Centrum, zapalając znicz oryginalną pochodnią z igrzysk Melbourne 1956. Pozostałe kluby polskie (Bankstown, Plumpton, Cabramatta) też gościły zawodników i osoby towarzyszące w czasie igrzysk.

Na zawodach, L-p. Bolesław Kwiatkowski, Maria Maleszewska-Kwaśniewska, Irena Szewińska i Mieczysław Nowicki. Fot. Tom Koprowski

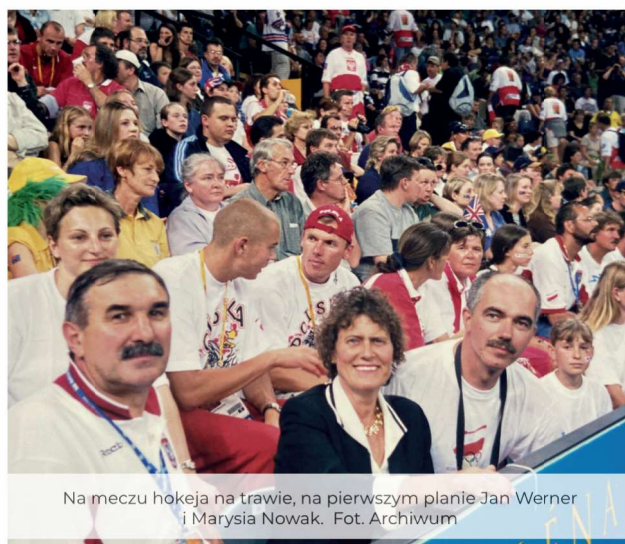
Irena i Janusz Szewińscy z rektorem Polskiej Misji Katolickiej w Australii i Nowej Zelandii, ks. Wiesławem Słowikiem SJ. Fot. Archiwum

Maria Jakóbk i Stanisław Stefan Paszczyk. Fot. Archiwum

Spotkanie w Centrum Promocji ze złotymi medalistami w wioślarstwie. Fot. Wojciech Ziemiak

Na meczu hokeja na trawie, na pierwszym planie Jan Werner i Marysia Nowak. Fot. Archiwum

Stanisław Imosa wręcza upominki legendom – kolarzowi Mieczysławowi Nowickiemu oraz pięściarzom Józefowi Grudniowi, Leszkowi Drogoszowi i Zbigniewowi Pietrzykowskiemu. Fot. Archiwum

Legendy olimpijskie w Klubie Polskim w Ashfield – Centrum Kultury, Informacji i Promocji Polski w czasie IO. Fot. Maciej Swaczyński

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

POLONIA, OLIMPIJCZYCY, GOŚCIE, KIBICE SYDNEY 2000

LEGENDARNI MEDALIŚCI OLIMPIJSCY

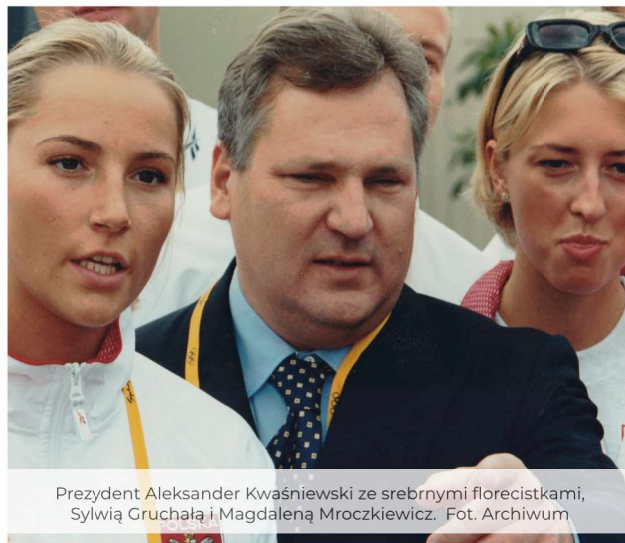
PKOl pierwszy raz wyszedł z inicjatywą, aby 15. zasłużonych medalistów olimpijskich zwcześniejszych igrzysk zaprosić na pokład samolotu czarterowego przywożącego polskich sportowców do Australii i zaopatrzyć ich w bilety na areny olimpijskie. Natomiast Polonia australijska zadbała o ich zakwaterowanie oraz organizację czasu. Legendarni medaliści byli gośćmi Polonii w ich prywatnych domach. Wspólnie ze swoimi gospodarzami dopingowali na zawodach, uczestniczyli w wydarzeniach polonijnych i dzielili się swoimi doświadczeniami. Byli to: bokserzy **Leszek Drogosz, Józef Grudzień, Zbigniew Pietrzykowski, Wiesław Rudkowski**, lekkoatleci **Maria Kwaśniewska-Maleszewska, Zdzisław Krzyszkowiak, Jan Werner i Kazimierz Zimny**, kajakarze **Marek Łbik i Władysław Zieliński**, zapaśnik **Andrzej Supron**, szermierze **Jacek Bierkowski, Marian Sypniewski i Wojciech Zabłocki** oraz kolarz **Tadeusz Mytnik**.

KIBICE Z RACOTU

Od 1992 roku na każde igrzyska przybywa grupa młodych kibiców z Klubu „Jantar” w Racocie (woj. poznańskie). Pomysłodawcą i organizatorem olimpijskich podróży jest prezes klubu i senator Wojciech Ziemiak. Tak też było w przypadku Sydney 2000. Grupa 30 uczniów, wiernych kibiców reprezentacji Polski, została przyjęta przez księży Chrystusowców na terenie ośrodka duszpasterstwa polskiego w Marayong. Był to piękny, pełen emocji czas zarówno dla młodzieży z Polski, jak i dla księży, sióstr i rezydentów domu starszych ludzi w Marayong. Kibice z Racotu spotykali się z polonijnymi fanami sportu na arenach sportowych i w polskich klubach, entuzjastycznie dopingując polskie gwiazdy sportu.

Legendy olimpijskie podczas Dnia Polskiego. L-p: Marek Łbik, Józef Grudzień, Zbigniew Pietrzykowski, opiekun SOCOG, Leszek Drogosz, Wiesław Rudkowski i Władysław Zieliński. Fot. Archiwum

Prezydent Aleksander Kwaśniewski ze srebrnymi florecistkami, Sylwią Gruchałą i Magdaleną Mroczkiewicz. Fot. Archiwum

Mieczysław Nowicki, Marysia Nowak, Tadeusz Wróblewski, Małgorzata Kwiatkowska i Tadeusz Mytnik. Fot. Archiwum

Goście z Polski z Polonią. Fot. Archiwum

Przedstawiciele PKOl z Polonią. Fot. Archiwum

Kibice z Racotu. Fot. Archiwum

Elżbieta Wierniuk, Otylia Jędrzejczak i trenerka Maria Jakóbiak. Fot. Archiwum

Srebrni kajakarze górscy Michał Staniszewski i Krzysztof Kolomański. Fot. Archiwum

Irena Szewińska, siedmiokrotna medalistka olimpijska. Fot. Archiwum

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

POLSCY OLIMPIJCZYCY OSIEDLI W AUSTRALII

Z ponad 3700 polskich sportowców biorących udział w letnich igrzyskach olimpijskich na świecie, kilkoro założyło rodziny i osiedliło się w Australii.

ROMAN KORBAN

(1927-2024)

Pochodził z Nadwórnej w woj. Stanisławowskim, ale po wojnie osiadł w Gdyni. Lekkoatleta, średni dystansowiec, olimpijczyk z Helsinek 1952 (odpadł w eliminacjach na 800 m), zawodnik OM TUR Gdynia, Zrywu Gdańsk i Spójni Gdańsk.

Trzykrotny mistrz Polski: na 800 m (1951, 1952) i 1.500 m (1951), czterokrotny wicemistrz, dwukrotny rekordzista Polski na 1.000 m i w sztafecie 4x400 m, akademicki wicemistrz świata z Berlina 1951 na 800 m i brązowy medalista w sztafecie 4x400 m z Gerardem Machem, Bogdanem Lipskim i Zygmuntem Buhlem.

Absolwent Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych w Gdyni (1952), absolwent AWF Warszawa (1956), w której doktoryzował się (1972). Trener i działacz lekkoatletyczny m.in. szef rady trenerów PZLA.

W latach 1972-1975 przebywał w USA, a od 1981 osiadł w Australii, w Blacktown (dzielnica Sydney), gdzie zdobył zawód rehabilitanta w Bachelor Rehabilitation College i specjalizował się w kontuzjach kręgosłupa. Interesował się Polonią.

Był autorem kilku książek, m.in. „35 lat chwały sportu olimpijskiego”, „Sport wśród Polonii amerykańskiej”, „Witajcie w Australii” oraz „40 lat Klubu Sportowego Polonia – Sydney”. Roman Korban zmarł w Sydney, a prochy złożono na cmentarzu witomińskim w Gdyni.

Fot. Archiwum. Rekonstrukcja PAI

LIDIA SZCZERBIŃSKA-KRÓL

(1934-2024)

Urodziła się w Warszawie, karierę sportową (1948-1956) związała z Wisłą Kraków (wtedy pod nazwą zrzeszenia Gwardia), a ukończyła Technikum Wychowania Fizycznego w Gdańsku (1954).

Jedna z najlepszych polskich gimnastyczek lat pięćdziesiątych, finalistka mistrzostw świata w Rzymie 1954 (6. miejsce), dwukrotna srebrna medalistka Festiwalu Młodzieży i Studentów w Warszawie 1955, uczestniczka XVI Igrzysk w Melbourne 1956, gdzie zdobyła brązowy medal olimpijski w ćwiczeniach drużynowych z przyborem (ex aequo z ZSRR) wraz z Dorotą Horzonek (Jokiel), Natalią Kot (później żona skoczka narciarskiego Piotra Wali), Heleną Rakoczy, Danutą Stachow i Barbarą Ślizowską. Niestety Lidii Szcherbińskiej nie wręczono medalu, bo... zabrakło medali. Dostała jedynie dyplom. Upominała się o niego Irena Szewińska w MKOl, ale bez rezultatu.

Podczas igrzysk w Melbourne poznała swojego przyszłego męża, płotkarza Władysława Króla, absolwenta Politechniki Londyńskiej, mieszkającego w Australii. Po igrzyskach wróciła do kraju, ale wkrótce wyszła za mąż i zamieszkała z mężem w Melbourne, gdzie zmarła w 2024 roku. Zawodowo zajmowała się nauczaniem gimnastyki. Chętnie gościła polskich sportowców przyjeżdżających na zawody do Melbourne.

Melbourne 2000, od lewej: Stanisław Imosa, Józef Grudzieln, Lidia Szcherbińska-Król i Wojciech Zabłocki.
Fot. Stanisław Imosa. Rekonstrukcja PAI

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALISKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

POLSCY OLIMPIJCZYCY OSIEDLI W AUSTRALII

Z ponad 3700 polskich sportowców biorących udział w letnich igrzyskach olimpijskich na świecie, kilkoro założyło rodziny i osiedliło się w Australii.

ANNA WOJTASZEK-PAZERA-BOCSON (ur. 1936)

Polska, a później australijska oszczepniczka, była rekordzistka świata, trzykrotna olimpijka. Urodziła się w Krzanowicach, w powiecie raciborskim. Jej talent odkrył trener Władysław Szczepaniak i Anna, za zgodą rodziców, zamieszkała z jego rodziną w Opolu, reprezentując barwy tamtejszych Budowlanych. Była mistrzynią Polski w rzucie oszczepem (1956), wicemistrzynią (1955) i brązową medalistką (1954) oraz halową mistrzynią kraju w biegu na 400 m (1954) i w sztafecie interwałowej na 2000 m (1954). W 1955 we Wrocławiu ustanowiła rekord Polski (47,46m). W reprezentacji Polski wystąpiła w igrzyskach Melbourne 1956 (9. miejsce), a po ślubie z Tedem Pazerą pozostała w Australii. Reprezentowała Australię w Rzymie 1960 (6. miejsce) i w Tokio 1964 (nie awansowała do finałów).

Sześciokrotnie była mistrzynią Australii (1958, 1960, 1963, 1964, 1966 i 1967), wicemistrzynią (1968) i brązową medalistką (1962). Największe sukcesy odniosła w Igrzyskach Imperium Brytyjskiego i Wspólnoty Brytyjskiej, zdobywając złoto w Cardiff 1958 (rzutem, który był rekordem świata 57,40 m), srebro w Kingston 1966 i brąz w Perth 1962.

Zaszczytem dla niej był udział w sztafecie, która niosła ogień olimpijski do Sydney w 2000 roku. Jest jedyną obecnie żyjącą polską olimpijką osiadłą w Australii; mieszka w Adelajdzie w Południowej Australii.

W środku Janusz Sidi,
z prawej strony Anna Wojtaszek.
Fot. Archiwum, Rekonstrukcja PAI
Anna Wojtaszek
Fot. Archiwum, Rekonstrukcja PAI

BOLESŁAW KWIATKOWSKI „KWIAT” (1942–2021)

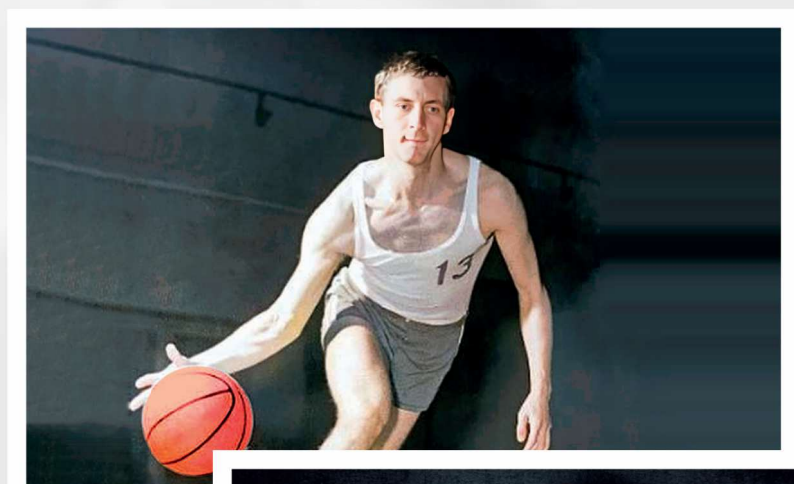
Pochodził z Warszawy. Czołowy koszykarz, rozgrywający i kapitan legendarnej drużyny stołecznego AZS „Czarodziejów z Bielan” (1957-1971, mistrzostwo Polski 1967, wicemistrzostwo 1962).

Grał z numerem 13 i imponował umiejętnością mobilizowania drużyny i rozstrzygnięcia akcji rzutem z dystansu. Później zawodnik 1973-1974 i trener ŁKS 1974-1981, z którym zdobył brązowy medal (1978).

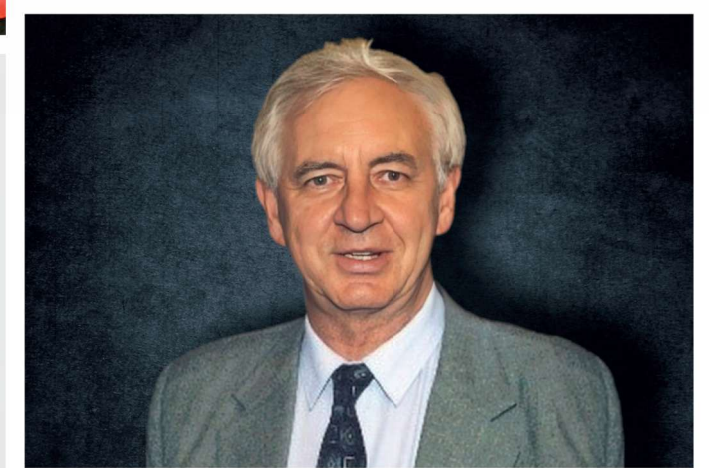
Olimpijczyk z Meksyku 1968 (6. miejsce), uczestnik mistrzostw świata w Montevideo 1967 (5. miejsce) i brązowy medalista mistrzostw Europy Helsinki 1967. W reprezentacji Polski rozegrał 114 spotkań, zdobywając 617 punktów. W 1967 został koszykarzem roku w Polsce w rankingu „Przeglądu Sportowego”.

W 1981 wyemigrował do Australii, osiedlił się w Sydney, gdzie pracował jako nauczyciel wf, później był przedsiębiorcą, a w latach 1999-2001 prezes Olimpolu, organizacji pomagającej polskim sportowcom przyjeżdżającym na przedolimpijski rekonesans do Australii.

Podczas igrzysk (2000) był opiekunem i organizatorem spotkań ekipy olimpijskiej z mieszkańcami Sydney w Polskim Klubie w Ashfield. W pracy społecznej wspierała go żona, Małgorzata, reprezentantka Polski w koszykówce w latach 1967-1975. Bolesław pielęgnował sportowe tradycje rodzinne. Obu córkom zaszczepił zamiłowanie do sportu. Starsza Barbara grała w koszykówkę, a młodsza Maria reprezentowała nową ojczyznę rodziców w Australian Open w kategorii juniorów. Zmarł w Sydney.

Bolesław Kwiatkowski podczas gry (1960s).
Fot. Archiwum, Rekonstrukcja PAI
Bolesław Kwiatkowski (2000s).
Fot. Archiwum

POLSCY OLIMPIJCZYCY OSIEDLI W AUSTRALII

Z ponad 3700 polskich sportowców biorących udział w letnich igrzyskach olimpijskich na świecie, kilkoro założyło rodziny i osiedliło się w Australii.

ELŻBIETA WIERNIUK-JÓŹWIAK-MIRONOWICZ (1951–2017)

Urodziła się w Jaworze w woj. dolnośląskim, ale jej kariera w skokach do wody związana była z Pałacem Młodzieży Warszawa (1960-1969) i AZS AWF Warszawa (1970-1974). Dwukrotnie startowała w igrzyskach olimpijskich, w Meksyku 1968 (11. miejsce w skokach z trampoliny o wys. 3 m i 15. miejsce w skokach z wieży) oraz w Monachium 1972 (8. miejsce z trampoliny o wys. 3 m. i 11. miejsce w skokach z wieży).

Była też brązową medalistką Uniwersjady w Turynie 1970 na trampolinie oraz finalistką mistrzostw Europy w Utrechcie 1966 (8. miejsce, trampolina) i w Barcelonie 1970 (8. miejsce, trampolina i 8. miejsce, wieża).

W 1987 roku wyemigrowała do Australii, gdzie udzielała się aktywnie w środowisku polonijnym, szczególnie w okresie przygotowań i podczas igrzysk olimpijskich w Sydney 2000. Między innymi opiekowała się 17-letnią Otylią Jędrzejczak, którą zaprosiła do swojego domu, aby z dala od wioski olimpijskiej mogła przygotować się do zawodów. Po igrzyskach reprezentowała Australię w skokach do wody na zawodach Masters (we Francji, Kanadzie, Nowej Zelandii) i była m.in. mistrzynią świata w Christchurch 2002 w skokach z wieży oraz wicemistrzynią Europy w Millau 2003. Do końca życia pełniła funkcję wiceprezesa Australijsko-Polskiego Stowarzyszenia „Sports Masters”. Reprezentantami Polski w skokach do wody byli także jej bracia Andrzej i Wiktor Wierniukowie. Zmarła w Sydney.

Elżbieta Wierniuk-Mironowicz podczas Mistrzostw Świata Weteranów. Fot. Mieczysław Mironowicz. Fot. Archiwum. Rekonstrukcja PAI

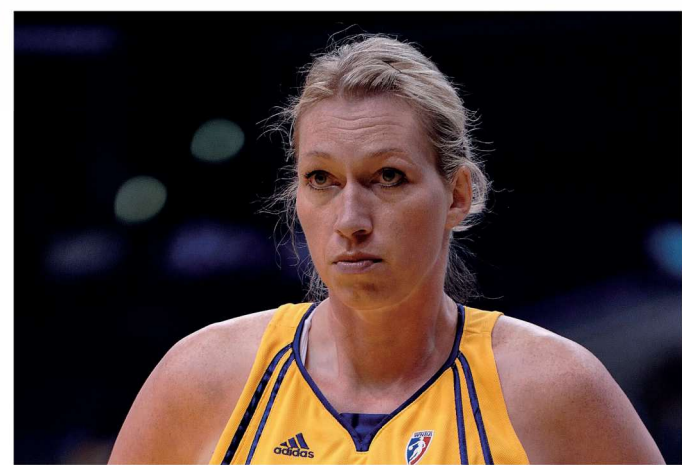
MAŁGORZATA DYDEK-TWIGG „PTYŚ” „MARGO” (1974–2011)

Najwybitniejsza polska koszykarka w historii, wielka indywidualność światowego basketu, uczestniczka XXVII Igrzysk w Sydney 2000 (8. miejsce), mistrzyni Europy z Katowic 1999. W reprezentacji Polski (1992-2003) rozegrała 132 mecze, zdobywając 1783 punkty. Grała w Huraganie Wołomin (1986-1991), Olimpiii Poznań (1992-1994), Valenciennes Orchies (1994-1996), Getafe Madryt (1996-1998), Lotosie Gdynia (1998-2004), UMMC Jekaterynburg (2005-2006), Caseres Walencja (2006-2007), a w WNBA (Women National Basketball Association) w: Utah Starzz (1998-2002), San Antonio Silver Stars (2003-2005), Connecticut Sun (2005-2008) i Los Angeles Sparks (2008). Była 9 razy mistrzynią Polski, 2 razy mistrzynią Hiszpanii, wicemistrzynią Rosji, Francji i Hiszpanii. Jest rekordzistką wszech czasów w Women's National Basketball Association w punktacji liczby bloków (877).

Po zakończeniu kariery sportowej (2008) stworzyła z mężem, Anglikiem Davidem Twigg'em szczęśliwą rodzinę. Osiedlili się w Brisbane w Queensland, gdzie pracowała jako trener w klubie Northside Wizards. Mieli dwóch synów, Davida i Aleksandra. „Margo” była w czwartym miesiącu ciąży z trzecim dzieckiem, gdy 27 maja 2011 roku w wieku 37 lat niespodziewanie zmarła na skutek zatrzymania akcji serca. Urna z jej prochami została złożona na cmentarzu w podwarszawskich Ząbkach. *Gosia umiała się dzielić swoim szczęściem* – powiedziała o Małgorzacie Dydek jej koleżanka z boiska Elżbieta Trześniewska.

Małgorzata Dydek z koleżankami. Fot. Archiwum. Małgorzata Dydek w barwach Los Angeles Sparks (2008). Fot. Wikipedia Donald Barnat

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

HISTORIA

LETNICH IGRZYSK OLIMPIJSKICH Z UDZIAŁEM POLAKÓW

Podczas 24 igrzysk olimpijskich, od Paryża 1924 do Paryża 2024, wystąpiło łącznie 3794 polskich sportowców. Nasi zawodnicy zdobyli 298 medali: 72 złote, 89 srebrnych i 137 brązowych.

IO Numer	Rok	Organizator	Liczba zawodników	Liczba Polaków	Polskie medale			Miejsce Polski	Dodatkowe informacje
					złoto	srebro	brąz		
VIII	1924	Paryż Francja	3092	66	0	1	1	22	Pierwsze medale dla Polski: kolarze torowi – srebro, Adam Królikiewicz – brąz.
IX	1928	Amsterdam Holandia	2883	66	1	1	3	21	Pierwszy polski złoty medal i pierwszy zdobyty przez kobietę – Halina Konopacka (rzut dyskiem).
X	1932	Los Angeles USA	1408	20	2	1	4	14	Pierwszy polski złoty medal zdobyty przez mężczyznę – Janusz Kusociński (lekkoatletyka).
XI	1936	Berlin Niemcy	4066	113	0	3	3	22	Igrzyska w cieniu nazistowskiej symboliki – po raz pierwszy transmitowane przez Polskie Radio i lokalną telewizję niemiecką.
XII	1940	Helsinki - Finlandia							Nie odbyły się z powodu II wojny światowej.
XIII	1944	Londyn - W. Brytania							
XIV	1948	Londyn W. Brytania	4104	23	0	0	1	34	Jedyny medal dla Polski, Aleksy Antkiewicz (boks, waga piórkowa).
XV	1952	Helsinki Finlandia	4955	125	1	2	1	20	Mocno zaznaczona rywalizacja Zachodu ze Wschodem – 76 medali dla USA, 71 medali dla ZSRR.
XVI	1956	Melbourne Australia	3314	64	1	4	4	17	Konkurencje hipiczne odbyły się w Sztokholmie (Szwecja) z uwagi na kwarantannę koni wymaganą w Australii.
XVII	1960	Rzym Włochy	5338	185	4	6	11	9	Bardzo dobry wynik Polaków. Ostatnie igrzyska bez medycznych badań antydopingowych.
XVIII	1964	Tokio Japonia	5151	140	7	6	10	7	Pierwsze igrzyska na kontynencie azjatyckim. Polacy wywalczyli największą wówczas liczbę medali.
XIX	1968	Meksyk Meksyk	5516	177	5	2	11	11	Pierwsze igrzyska rozegrane w Ameryce Łacińskiej w odmiennych warunkach klimatycznych (wysokość około 2200 m n.p.m.). Po raz pierwszy zastosowano bieżnię tartanową (bardziej sprężysta niż żużlowa); biegaczom mierzono czas elektronicznie.
XX	1972	Monachium RFN	7132	290	7	5	9	7	Zwycięstwo polskich piłkarzy pod wodzą Kazimierza Górskiego otworzyło drogę do dalszych sukcesów. Atak terrorystyczny palestyńskiej organizacji „Czarny wrzesień” na sportowców Izraela (9 zginęło).
XXI	1976	Montreal Kanada	6084	207	7	6	13	6	Najlepszy występ polskiej reprezentacji w historii igrzysk olimpijskich.
XXII	1980	Moskwa ZSRR	5217	306	3	14	15	10	Igrzyska rozgrywane w czasach zimnej wojny – po interwencji ZSRR w Afganistanie zostały zbojkotowane przez ponad 60 państw. 32 medale zdobyte przez polskich zawodników – rekord!
XXIII	1984	Los Angeles USA	6797	0	Polska nie brała udziału: w rewanżu za brak reprezentantów USA na igrzyskach w Moskwie, przywódcy ZSRR wymusili nieobecność państw bloku wschodniego (oprócz Rumunii, która zajęła 2. miejsce w klasyfikacji medalowej).				
XXIV	1988	Seul Korea	8391	143	2	5	9	20	Polska gimnastyczka artystyczna Teresa Folga wygrała konkurs na Miss Igrzysk.
XXV	1992	Barcelona Hiszpania	9956	201	3	6	10	19	Pierwsze igrzyska po upadku komunizmu w Polsce – polski orzeł w koronie na koszulkach sportowców po 56 latach.
XXVI	1996	Atlanta USA	10318	165	7	5	5	11	Setna rocznica pierwszych nowożytnych igrzysk przycmiona atakiem terrorystycznym podczas koncertu w Olimpijskim Parku Stulecia (sprawca pojmany w 2003 r.).
XXVII	2000	Sydney Australia	10651	187	6	5	3	14	Spektakularny sukces Polaków w rzucie młotem (Skolimowska i Ziółkowski) i triumf Korzeniowskiego (dwa złote medale w chodzie na 20 i 50 km).
XXVIII	2004	Ateny Grecja	10625	194	3	2	5	23	Otylia Jędrzejczak przekazała środki uzyskane z aukcji złotego medalu zdobytego w pływaniu na 200 m stylem motylkowym szpitalowi dziecięcemu w Polsce.
XXIX	2008	Pekin Chiny	11128	257	4	5	2	17	Igrzyska otwarto pod znakiem liczby „8” (08/08/2008 godz. 8.08 wieczorem), szczęśliwej liczbie kraju gospodarzy – a w klasyfikacji medalowej Chiny po raz pierwszy okazały się najlepsze (48 złotych medali).
XXX	2012	Londyn W. Brytania	10768	210	3	2	6	24	Trzecie igrzyska w Zjednoczonym Królestwie – po raz pierwszy we wszystkich reprezentacjach uczestniczących krajów znajdowały się kobiety.
XXXI	2016	Rio de Janeiro Brazylia	11238	234	2	3	6	33	Po raz pierwszy złote medale zdobyły Kosowo (judo), Jordania (taekwondo) i Fidzi (rugby).
XXXII	2020	Tokio Japonia	11319	210	4	5	5	17	Na podium w maseczkach, puste trybuny bez widzów, lecz rekordowe 9 medali dla Polski w lekkoatletyce.
XXXIII	2024	Paryż Francja	10714	211	1	4	5	42	Pierwszy złoty medal we wspinaczce sportowej (Aleksandra Mirosław).
R A Z E M:			170 165	3794	72	89	137	* Informacja o liczbie zawodników i liczbie medali opracowana na podstawie danych umieszczonych na stronach PKOI (www.olimpijski.pl)	

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI

CITIUS
ALTIUS
FORTIUS

ŁAC., „SZYBCIEJ, WYŻEJ, SILNIEJ” LUB „SZYBCIEJ, WYŻEJ, MOCNIEJ” – MOTTO OLIMPIJSKIE, DEWIZA IGRZYSK OLIMPIJSKICH I MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU OLIMPIJSKIEGO.

AUTOREM MOTTA BYŁ PEDAGOG, KAZNODZIEJA ZAKONU DOMINIKANÓW HENRI DIDON (1840-1900), A PIERRE DE COUBERTIN W TRAKCIE KONGRESU OLIMPIJSKIEGO W PARYŻU W ROKU 1894, UCZYNIŁ TE SŁOWA DEWIZĄ MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU OLIMPIJSKIEGO.

MOTTO NAWIĄZUJE DO TRADYCJI ANTYCZNEJ I JEDNOCZEŚNIE WYRAŻA ASPIRACJE NOWOŻYTNEGO RUCHU OLIMPIJSKIEGO.

ROK
POLSKICH
OLIMPIJCZYKÓW

AUSTRALIA 2024

KOORDYNACJA PROJEKTU I TEKST:

MAŁGORZATA KWIATKOWSKA, ITA SZYMAŃSKA

KONSULTACJA MERYTORYCZNA:

MAREK KONDRACIUK

PROJEKT GRAFICZNY:

MARIUSZ PAWŁOWSKI

WSPARCIE CYFROWE I PATRONAT MEDIALNY:

POLONIJNA AGENCJA INFORMACYJNA

PAI

RADA NACZELNA
POLONII AUSTRALIJSKIEJ

THE BLUM FOUNDATION

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Canberze

Polski Komitet Olimpijski

PATRONAT HONOROWY
POLSKI KOMITET
OLIMPIJSKI